

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Кафедра основ медицини

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету здоров'я
та фізичного виховання
Едуард СИВОХОП
«28» червня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДОЛІКАРСЬКА МЕДИЧНА ДОПОМОГА

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	227 Терапія та реабілітація
Спеціалізація	227.01 Фізична терапія
Освітня програма	Фізична терапія, ерготерапія
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Долікарська медична допомога» для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 227 Терапія та реабілітація, спеціалізації 227.01 Фізична терапія, освітньої програми Фізична терапія, ерготерапія

Розробники: Юлія ДУТКЕВИЧ-ІВАНСЬКА, ст. викладачка кафедри основ медицини

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри основ медицини

протокол №17 від «26» червня 2024 р.

Завідувачка кафедри Ксенія МЕЛЕГА

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання

протокол №12 від «24» червня 2024р.

Голова науково-методичної комісії Фелікс ФІЛАК

© Юлія ДУТКЕВИЧ-ІВАНСЬКА, 2024 р.

© ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ», 2024 р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 120	3
Кількість модулів – 2	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4	5
	Лекції:
	22
	Практичні (семінарські):
	-
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:
	38
Форма підсумкового контролю: усна відповідь	Самостійна робота:
	60

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета - підготовка фахівців спеціальності **227 Терапія та реабілітація** за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра відповідно до державних стандартів, встановлених освітньо-кваліфікаційною характеристикою та освітньо-професійною програмою підготовки спеціалістів вищезазначеного фахового спрямування, глибоке засвоєння студентами теоретичних знань, основних методів і прийомів надання долікарської медичної допомоги при нещасних випадках, травмах, кровотечах, отруєннях і загрозливих для життя станів.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 04. Здатність працювати в команді.
- ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК):

- СК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

Загальні компетентності (Професійний стандарт «Асистент фізичного терапевта»):

- 3.01 Здатність знаходити та обрати методи для комплексного підходу до розв'язання проблем та прийняття рішень
- 3.02 Здатність діяти на основі етичних міркувань, принципів і цінностей асистента фізичного терапевта
- 3.03 Здатність до професійної комунікації
- 3.04 Здатність вільно спілкуватися державною мовою усно та письмово
- 3.06 Здатність виконувати професійну діяльність з дотриманням вимог техніки безпеки та охорони праці
- 3.08 Здатність до узагальнення, аналізу, синтезу та оцінювання отриманої інформації, необхідної для професійної діяльності асистента фізичного терапевта

Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій):

- А3 Здатність надавати домедичну допомогу
- Б1 Здатність проводити обстеження осіб з руховими порушеннями
- В1 Здатність надавати консультації з питань фізичної терапії в межах своєї компетентності особам з руховими порушеннями, їхнім родичам, опікунам / законним представникам та особам, що доглядають
- Д1 Здатність визначати рівень функціонування особи з руховими порушеннями, використовуючи біопсихосоціальний підхід розуміння здоров'я людини

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Долікарська медична допомога» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК15. Вікова анатомія і фізіологія

ОК21. Пропедевтика та основи педіатрії
 ОК31. Технічні засоби у фізичній терапії
 ОК40. Лікувальний масаж при різних захворюваннях

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми **Фізична терапія, ерготерапія**, вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя	ПР 05
Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики	ПР 08
Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності	ПР 12
Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді	ПР 15
Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег	ПР 18

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Долікарська медична допомога»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знати: основні симптоми гострих станів при захворюваннях різних органів і систем та необхідний мінімум медичних знань по їх ліквідації та профілактиці; основні групи лікарських препаратів та види їх лікувальної дії; форми і способи застосування лікарських препаратів; ознаки внутрішньої й зовнішньої кровотечі; ознаки ушкоджень шкірних покривів та слизових оболонок, зв'язок і сухожилків, м'язів, суглобів, кісток; ознаки отруєнь різної етіології та невідкладні заходи при них; ознаки непритомності, травматичного шоку, коми та невідкладні заходи при них; основні ознаки життя й смерті; правила проведення непрямого масажу серця і штучного дихання та серцево-легеневої реанімації.	ПР 05 ПР 08 ПР 12
Розуміти: основні методи і прийоми надання долікарської медичної допомоги при нещасних випадках, травмах, кровотечах, отруєннях і загрозливих для життя людей станах.	ПР 05 ПР 12 ПР 18
Оволодіти: навичками надати долікарську медичну допомогу у випадку гострих станів при різних захворюваннях, нещасних випадках та отруєннях, надати невідкладну допомогу при непритомності, травматичному шоці і комі; провести реанімаційні заходи; здійснити зупинку кровотечі, накласти стерильну пов'язку на рани різних частин тіла; здійснити транспортну іммобілізацію; підготувати потерпілого до транспортування спеціалізованим або підсобним транспортом.	ПР 05 ПР 08 ПР 12 ПР 15 ПР 18

Аналізувати ситуацію та швидко приймати рішення щодо вибору методів і прийомів надання долікарської медичної допомоги при нещасних випадках, травмах, кровотечах, отруєннях і загрозливих для життя людей станах.	ПР 05 ПР 12 ПР 18
Здатність студентів до творчого поєднання теоретичних знань і практичних навичок.	ПР 05 ПР 12 ПР 15 ПР 18
Оцінювання готовності надати долікарську медичну допомогу у випадку гострих станів при різних захворюваннях, нещасних випадках та отруєннях, надати невідкладну допомогу при непритомності, травматичному шоці і комі; провести реанімаційні заходи; здійснити зупинку кровотечі, накладити стерильну пов'язку на рани різних частин тіла; здійснити транспортну іммобілізацію; підготувати потерпілого до транспортування спеціалізованим або підсобним транспортом.	ПР 05 ПР 08 ПР 12 ПР 18

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- тести;
- ситуаційні задачі;
- виконання письмових завдань;
- відповіді на лабораторних заняттях;
- демонстрація практичних навичок;
- групові завдання з використанням імітаційних ситуацій на заняттях;
- презентації результатів виконаних завдань;
- співбесіда за результатами самостійної роботи;
- іспит.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: індивідуальне усне опитування, тестовий контроль (I-II рівня), вирішення ситуаційних задач, письмовий теоретичний контроль, виконання індивідуальних та групових навчальних завдань.

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота (письмово).

Форма підсумкового семестрового контролю: іспит (усно).

Таблиця 5.1. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	50	100
15	10	15	10		

T1, T2 ... – теми

Таблиця 5.2. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T5	T6	T7	T8	T9	50	100
10	10	10	10	10		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	9	50	10	50
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії модульного поточного оцінювання

Поточне модульне оцінювання проводиться шляхом проведення тестового контролю знань на заняттях, опитування студентів під час занять, виконання практичних індивідуальних і групових навчальних завдань, перевірки конспектів лекцій та домашніх завдань, аналізу відвідування та відробок пропущених занять. В ході поточного контролю, за кожен вид навчальної роботи студент отримує оцінку за національною чотирибальною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), яка потім переводиться у рейтингові бали.

При оцінюванні засвоєння матеріалу кожного заняття модуля студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою з використанням таких критеріїв оцінювання.

Оцінка «відмінно» виставляється за умови, якщо студент знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує тестові і ситуаційні задачі, а також виконує практичні завдання будь-якого рівня складності.

Оцінка «добре» виставляється, якщо студент знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно і систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчувачи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка «задовільно» ставиться студентові на основі знання всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Студент спроможний вирішувати спрощені завдання за допомогою навідних питань; частково вирішує задачі та виконує практичні навички, відчувачи складнощі в ряді простих випадків; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені прості запитання відповідає вірно.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадках, коли знання і уміння студента є нижчими за критерії задовільної оцінки.

У робочій програмі був застосований такий принцип конвертації традиційної системи оцінювання в бали (таблиця 5.3):

Таблиця 5.3

Конвертація традиційної системи оцінювання в бали:

Традиційна оцінка	Конвертація у бали
-------------------	--------------------

«5»	10-8
«4»	7-5
«3»	4-2
«2»	1
(0 балів за знання та 1 бал – за присутність на занятті)	

Відробка пропущених практичних занять здійснюється згідно графіка відробок у визначений час в чергових викладачів. При цьому потрібно показати написаний від руки конспект з пропущеної теми, пройти тестовий контроль або усно відповісти на поставлені питання, виконати практичне завдання, визначене викладачем.

Оцінювання самостійної роботи студентів:

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється при змістовому модульному контролі.

Кількість балів за різні види індивідуальної самостійної роботи студента залежить від її обсягу і значимості, але не більше 20 балів. Ці бали додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Бали	Критерії оцінювання
20-18	Студент повною мірою розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, вільно оперує поняттями і науковою термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми і здатний аргументовано її доводити.
17-12	Загалом матеріал самостійної роботи викладений достатньо повно, але студент припускається певних помилок при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, трапляються неточності, деякі питання розкриті неповністю.
11-6	Студент неповністю розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, слабо розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно, непослідовно.
5-1	Виконана робота виглядає нашвидку зробленою чи незакінченою. Наявні значні фактичні помилки, незрозумілості, нерозуміння теми або невідповідність викладеного матеріалу передбаченій темі для самостійного опрацювання.

Таким чином, оцінка за модульне поточне оцінювання складається з оцінок за тестовий контроль на заняттях (1-10 балів), усної відповіді на теоретичні питання (1-10 балів), оцінок за виконання практичних індивідуальних та групових завдань на заняттях (1-10 балів), самостійної роботи студента (1-20 балів). Максимальна оцінка за модульне поточне оцінювання складає 50 балів (табл.5.4).

Таблиця 5.4. Шкала модульного поточного оцінювання з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1, 2	
	Кількість балів	Максимальна кількість балів

Тестовий контроль знань на заняттях (<i>середня оцінка за результатами тестів</i>)	1-10	10
Усна відповідь на теоретичні питання	1-10	10
Виконання практичних індивідуальних та групових завдань на заняттях (<i>середня оцінка за результатами виконання завдань</i>)	1-10	10
Самостійна робота (<i>за якість конспектів лекцій та виконаних завдань</i>)	1-20	20
Разом		50

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Упродовж семестру з дисципліни проводиться 2 модульні контрольні роботи (МКР). МКР проводиться наприкінці кожного змістового модулю і складається з вирішення тестових завдань та теоретичних питань і ситуаційної задачі (додаток 1). До МКР допускаються всі студенти. На виконання письмової МКР відводиться до двох академічних годин. Кожен студент виконує окремий варіант завдань. В кожному варіанті є 10 тестових завдань, 2 теоретичні питання, 1 ситуаційна задача. На кожне тестове питання дається 5 варіантів відповідей. Правильними можуть бути від однієї до 5 відповідей. Правильна відповідь за кожний окремий тест оцінюється в 3 бали (максимально 30 балів), за 1 теоретичне питання - 5 балів (в сумі 10 балів за 2 питання) та ситуаційну задачу у 10 балів (максимально 10 балів). За допомогою письмової МКР оцінюється ступінь освоєння пройденого матеріалу за максимальною рейтинговою оцінкою – 50 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни проводиться у вигляді іспиту наприкінці 5 семестру навчання і дає можливість визначити кінцевий ступінь рівня і якості засвоєння студентами теоретичних знань та практичних вмінь і навичок з даної дисципліни. Максимальна оцінка з підсумкового семестрового контролю становить 100 балів.

Підсумкова модульна оцінка з навчальної дисципліни визначається як середнє арифметичне результатів 2-х змістових модулів та виставляється за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою.

Студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить 35-59 балів, зобов'язані пройти підсумковий семестровий контроль у формі іспиту, що передбачено робочим навчальним планом.

У «Положенні про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті», що затверджено Наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» №698/01-17 від 08.05.2015 р. вказано, що ключовою проблемою визначення рівня знань студентів під час проведення екзаменів та заліків є критерії оцінок. При цьому необхідно керуватися таким:

оцінку «зараховано» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «зараховано» (82-89 балів, B) – заслугове студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «зараховано» (74-81 бал, C) заслугове студент, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на заліку з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «зараховано» (64-73 бали, D) – заслугове студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «зараховано» (60-63 бали, E) – заслугове студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «не зараховано» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінку «не зараховано» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

З метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни «Долікарська медична допомога» використовуються різноманітні методи навчання, а саме: вербальні (словесні), наочні та практичні методи, які включають в себе як подання матеріалу викладачем (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), так і роботу студентів з книжкою (підручником, довідковою, науково-популярною і навчальною літературою) та комп'ютерними програмами чи глобальною мережею Інтернет; робота з ілюстративним матеріалом, виконання тестових завдань та ін..

Метод викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від цілей і завдань, виду занять, змісту теми, можливостям (інтелектуальним, психологічним, морально - етичним тощо) студентів, наявним умовам і часу, відведеному для вивчення теми.

В ході лекцій використовуються наступні методи: пояснювально-ілюстративний, або інформаційно-рецептивний метод (розповідь, лекція, пояснення, робота з ілюстративним матеріалом, підручником, демонстрація та ін.), проблемний метод подачі навчального матеріалу, частково-пошуковий або евристичний методи, коли викладач розділяє проблему на частини, студенти здійснюють окремі кроки щодо розв'язування підпроблем. Під час викладання навчального матеріалу лекції використовується мультимедійна презентація.

Перелік методів навчання, що використовуються у процесі вивчення дисципліни:

За типом пізнавальної діяльності:

- пояснювально-ілюстративний;
- репродуктивний;
- проблемного викладу;
- дослідницький;
- аналітичний;
- індуктивний;
- дедуктивний.

За основними етапами процесу:

- формування знань;
- формування умінь і навичок;
- застосування знань;
- узагальнення;
- закріплення;
- перевірка.

За системним підходом:

- стимулювання та мотивація;
- контроль та самоконтроль.

За джерелами знань:

- словесні – розповідь, пояснення, лекція;
- наочні – демонстрація, ілюстрація.

За рівнем самостійної розумової діяльності:

- проблемний;
- частково-пошуковий;
- дослідницький;
- метод проблемного викладання.

- **Пояснювально-ілюстративний метод:** студенти здобувають знання, слухаючи лекцію, з навчальної або методичної літератури у "готовому" вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення.

- **Репродуктивний метод:** застосування вивченого на основі зразка, моделі діяльності або загально прийнятих підходів під час семінарських (практичних занять). Діяльність тих, кого навчають, є алгоритмічною, тобто відповідає інструкціям, розпорядженням, правилам - в аналогічних до представленого зразка ситуаціях.

- **Метод проблемного викладання:** використовуючи доцільні джерела й засоби під час лекційних і практичних занять, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, наводить систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання.

- **Пошуковий, або евристичний метод.** Використовується в тій чи іншій мірі у всіх формах навчальних занять та під час індивідуальної чи самостійної роботи студента. Його суть - в організації активного пошуку розв'язання висунутих педагогом (чи самостійно сформульованих) пізнавальних завдань, в визначених випадках під керівництвом лектора, або на основі наведених прикладів і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі студенти на основі роботи над навчально-методичною літературою.

- **Дослідницький метод.** Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного або письмового інструктажу ті, кого навчають, самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри, наприклад, об'єму та інтенсивності фізичного навантаження, виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше. Методи навчальної роботи

безпосередньо переходять у методи, які імітують, а іноді й реалізують науковий пошук. Такий метод є пріоритетним у самостійній підготовці студентів.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 - Долікарська медична допомога у разі гострих патологічних станів при соматичних захворюваннях та гострих отруєннях

Тема 1. ДМД у разі гострих патологічних станів при соматичних захворюваннях.

Тема 2. Гострі патологічні стани, що супроводжуються порушенням свідомості.

Тема 3. Долікарська медична допомога у разі гострих отруєнь різними засобами, укусах отруйних тварин та комах.

Тема 4. Особливості застосування лікарських засобів у разі невідкладних станів та нещасних випадків.

Змістовий модуль 2 - Долікарська медична допомога при травмах опорно-рухового апарату та загрозованих для життя станах при нещасних випадках

Тема 5. ДМД при ушкодженнях шкірних покривів, кровотечах.

Тема 6. Десмургія, пов'язка, перев'язка.

Тема 7. ДМД при закритих травмах опорно-рухового апарату.

Тема 8. Нещасні випадки та ДМД при них.

Тема 9. ДМД при зупинці кровообігу та дихання. Проведення реанімаційних заходів.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	у тому числі					
	усього	Лекції	Практ.	Лаб.	Інд.	С.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль I						
Долікарська медична допомога у разі гострих патологічних станів при соматичних захворюваннях та гострих отруєннях.						
Змістовий модуль 1						
Тема 1. ДМД у разі гострих патологічних станів при соматичних захворюваннях.	15	4		4		8
Тема 2. Невідкладна допомога при гострих патологічних станах, що супроводжуються порушенням свідомості.	14	2		4		7
Тема 3. ДМД у разі гострих отруєнь різними засобами.	15	2		4		8
Тема 4. Особливості застосування лікарських засобів у разі невідкладних станів та нещасних випадків.	14	2		4		7

МКО №1	2			2	
Усього годин за модулем I	60	10		18	30
Модуль II					
Долікарська медична допомога при травмах опорно-рухового апарату та загрозливих для життя станах при нещасних випадках					
Змістовий модуль 2					
Тема 5. ДМД при ушкодженнях шкірних покривів, кровотечах	10	2		4	6
Тема 6. Десмургія, пов'язка, перев'язка.	13	4		4	6
Тема 7. ДМД при закритих травмах опорно-рухового апарату.	10	2		4	6
Тема 8. Нещасні випадки та невідкладна допомога при них.	10	2		2	6
Тема 9. ДМД при зупинці кровообігу та дихання. Проведення реанімаційних заходів.	15	2		4	6
МКО №2	2			2	
Усього годин за модулем II	60	12		20	30
Заг. кількість год.	120	22		38	60

6.3. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Долікарська медична допомога у разі гострих патологічних станів при соматичних захворюваннях	4
2.	Долікарська медична допомога при гострих патологічних станах, що супроводжуються порушенням свідомості	2
3.	Долікарська медична допомога у разі гострих отруень різними засобами, укусів отруйних тварин та комах	2
4.	Особливості застосування лікарських засобів у разі невідкладних станів та нещасних випадків	2
5.	Долікарська медична допомога при ушкодженнях шкірних покривів, кровотечах	2
6.	Десмургія, пов'язка, перев'язка	4
7.	Долікарська медична допомога при травмах опорно-рухового апарату	2
8.	Нещасні випадки та невідкладна допомога при них	2
9.	Долікарська медична допомога при зупинці кровообігу та дихання. Методика проведення реанімаційних заходів	2
	Разом	22

6.4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
МОДУЛЬ I		
Змістовий		

модуль 1		
1	ДМД у разі гострих патологічних станів при захворюваннях органів дихання та серцево-судинної системи, органів шлунково-кишкового тракту (ШКТ), сечовиділення та ендокринної системи.	4
2	Невідкладна допомога при гострих патологічних станах, що супроводжуються порушенням свідомості.	4
3	Долікарська медична допомога у разі гострих отруень різними засобами.	4
4	Особливості застосування лікарських засобів у разі невідкладних станів та нещасних випадків.	4
5	МКО № 1	2
	Разом за модулем 1	18
МОДУЛЬ II		
Змістовий модуль 2		
6	ДМД при поверхневих і глибоких ушкодженнях шкірних покривів (ранах).	2
7	Кровотечі, їх види. ДМД при різних видах кровотеч.	4
8	Поняття десмургія, пов'язка, перев'язка.	4
9	ДМД при розтягненнях (розривах) зв'язок і сухожилів, вивихах. ДМД при переломах кісток кінцівок, транспортна іммобілізація.	2
10	ДМД при важких ушкодженнях голови, хребта, грудної клітки, черева, тазу. Нещасні випадки та невідкладна допомога при них	2
11	Невідкладна допомога при зупинці кровообігу та дихання. Реанімаційні заходи	4
12	МКО № 2	2
	Разом за модулем 2	20
	Разом	38

6.5. Самостійна робота

№	Теми та короткий зміст	Кількість годин
		Денне
МОДУЛЬ I		
Змістовий модуль 1		
1	<p>ДМД у разі гострих патологічних станів при соматичних захворюваннях.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основні ознаки хвороб органів дихання. ДМД у разі невідкладних станів при патології дихальної системи (напад ядухи при бронхіальній астмі, легенева кровотеча). Особливості догляду за хворими. Профілактика хвороб органів дихання. Гостра дихальна недостатність. • Основні ознаки захворювань ССС. ДМД у разі невідкладних станів при патології ССС (стенокардія, інфаркт міокарда, гіпертонічний криз, інсульт, колапс). Особливості догляду за хворими. Профілактика хвороб ССС. • Охарактеризувати непритомність, її причини, ознаки, невідкладна допомога. • Основні ознаки захворювань ШКТ. ДМД у разі невідкладних станів при патології ШКТ (шлункова кровотеча, печінкова (жовчна колька), «гострий живіт»). Особливості догляду за хворими. Профілактика хвороб органів травлення. • Основні ознаки захворювань сечовидільної системи. ДМД у разі невідкладних станів при патології сечовидільної системи (напад ниркової кольки, гостра недостатність нирок (уремія)). Особливості догляду за хворими. Профілактика хвороб органів сечовиділення. 	8

	<ul style="list-style-type: none"> Основні ознаки захворювань ендокринної системи. ДМД у разі невідкладних станів при патології ендокринної системи та обміну речовин (гіпер- та гіпоглікемічна коми при цукровому діабеті). Особливості догляду за хворими. Профілактика хвороб ендокринної системи та обміну речовин. <p>Основні положення занотувати у індивідуальний зошит для самопідготовки з дисципліни</p>	
2	<p>Невідкладна допомога при гострих патологічних станах, що супроводжуються порушенням свідомості.</p> <ul style="list-style-type: none"> Охарактеризувати непритомність, її причини, ознаки, невідкладна допомога. Охарактеризувати причини виникнення непритомності під час занять спортом, перша допомога, профілактика. Охарактеризувати кому, причини і види ком, основні ознаки, принципи невідкладної допомоги. Охарактеризувати методику надання невідкладної допомоги при епілептичних та істеричних нападах. <p>Основні положення занотувати у індивідуальний зошит для самопідготовки з дисципліни</p>	7
3	<p>ДМД у разі гострих отруень різними засобами.</p> <ul style="list-style-type: none"> Отруєння. Причини та ознаки гострих отруєнь Принципи надання невідкладної допомоги при отруєннях різними засобами. Отруєння неякісними харчовими продуктами, грибами, алкоголем, оцтовою кислотою, їдкими лугами (нашатирий спирт, каустична сода), кокаїном, кофеїном, ацетилсаліциловою кислотою, снодійними, ртуттю. Надання невідкладної допомоги при отруєннях. <p>Основні положення занотувати у індивідуальний зошит для самопідготовки з дисципліни</p>	8
4	<p>Особливості застосування лікарських засобів у разі невідкладних станів та нещасних випадків.</p> <ul style="list-style-type: none"> Основні групи лікарських препаратів. Охарактеризувати основні форми застосування лікарських препаратів: тверді, м'які, рідкі, газоподібні, лікарські форми для ін'єкцій. Охарактеризувати і оволодіти основними способами застосування лікарських препаратів: 1) зовнішній : а) застосування лікарських речовин на шкіру; б) застосування лікарських речовин на слизові оболонки; 2) внутрішній, або ентєральний – через рот, пряму кишку, під язик; 3) парентеральний (оминувши травний тракт). <p>Основні положення занотувати у індивідуальний зошит для самопідготовки з дисципліни</p>	7
Разом за I модуль:		30
МОДУЛЬ II		
Змістовий модуль 2		
5	<p>ДМД при ушкодженнях шкірних покривів, кровотечах</p> <ul style="list-style-type: none"> Визначення рани, садна, їх клінічні ознаки. Долікарська допомога при ударах /забитих ранах/. Класифікація ран за видом предмета, яким нанесена рана. Класифікація ран по відношенню до порожнин тіла. Класифікація ран за ступенем інфікування. Ознаки та елементи запалення. Можливі ускладнення ран. Кровотечі, ознаки, види кровотеч. 	6

	<ul style="list-style-type: none"> Способи тимчасової зупинки кровотеч. Правила і методика накладання джгута. Внутрішня кровотеча, її ознаки. Заходи ДМД. Охарактеризувати геморагічний шок, ознаки, заходи невідкладної допомоги. Основні положення занотувати у індивідуальний зошит для самопідготовки з дисципліни 	
6	<p>Десмургія, пов'язка, перев'язка.</p> <ul style="list-style-type: none"> Вчення про пов'язки (десмургія), охарактеризувати засоби для накладання пов'язок. Типи пов'язок за призначенням. Типи бинтових пов'язок. Загальні правила бинтування. Загальні вимоги до накладання бинтових пов'язок. Правила накладання найбільш поширених бинтових пов'язок на різні частини тіла. <p>Основні положення занотувати у індивідуальний зошит для самопідготовки з дисципліни</p>	6
7	<p>ДМД при закритих травмах опорно-рухового апарату</p> <ul style="list-style-type: none"> Охарактеризувати травму, класифікація травм. Перша допомога при розтягненнях (розривах) зв'язок і сухожилів, вивихах. Переломи кісток, їх ознаки, види, перша допомога. Правила і методика проведення транспортної іммобілізації при травмах верхніх і нижніх кінцівок. ДМД при важких ушкодженнях голови, хребта, ДМД при важких ушкодженнях грудної клітки, черева, тазу. Охарактеризувати травматичний шок, його фази, ознаки, заходи невідкладної допомоги. <p>Основні положення занотувати у індивідуальний зошит для самопідготовки з дисципліни</p>	6
8	<p>Нещасні випадки та невідкладна допомога при них</p> <ul style="list-style-type: none"> Клінічні ознаки теплового та сонячного удару. Надання долікарської допомоги. Опіки /класифікація за ступенем ураження, за видом пошкоджуючого фактору Долікарська допомога при термічних опіках, при хімічних опіках. Основні клінічні ознаки ураження електрикою і блискавкою. Долікарська допомога при ураженні електрикою. Переохолодження і відмороження, /класифікація, клінічні ознаки, перша невідкладна допомога/. профілактика. Невідкладна допомога при утопленні, профілактика. Перша допомога при потраплянні стороннього предмета в око та м'які тканини. <p>Основні положення занотувати у індивідуальний зошит для самопідготовки з дисципліни</p>	6
9	<p>ДМД при зупинці кровообігу та дихання. Реанімаційні заходи</p> <ul style="list-style-type: none"> Термінальні стани, їх характеристика. Охарактеризувати ознаки клінічної смерті та методику їх виявлення. Методика проведення серцево-легеневої реанімації. Оволодіння методикою проведення штучного дихання та непрямого масажу серця у випадку надання реанімаційної допомоги. <p>Основні положення занотувати у індивідуальний зошит для самопідготовки з дисципліни</p>	6
	Разом за модуль II	30
	Заг. кількість годин	60 год

Примітка. Самостійна робота виконується студентом у вигляді конспекту згідно визначених завдань у навчальному зошиті з дисципліни.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання: мультимедійний проектор, схеми, таблиці, малюнки, презентації, набір іммобілізаційних шин, джгути, аптечка з медикаментами та перев'язувальним матеріалом, манекен для надання першої медичної допомоги, шийні комірці, фонендоскопи, механічні тонометри, кушетки, портативний дефібрилятор.

Методичне забезпечення: конспект лекцій з дисципліни; методичні рекомендації до лабораторних занять з дисципліни; схеми, таблиці, малюнки, презентації; інструктивно-методичні матеріали для проміжного і підсумкового контролю знань; критерії модульно-рейтингового оцінювання знань із навчальної дисципліни.

Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: система електронного навчання Moodle <https://moodle.uzhnu.edu.ua>, електронна пошта на базі глобальних інформаційно-комунікаційних порталів, внутрішня корпоративна електронна пошта ДВНЗ «УжНУ», електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui>, інформаційні ресурси в мережі Інтернет.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова

1. Мелега К.П., Кручаниця М.І. Невідкладна допомога при травмах і гострих станах у спортсменів: Навч.-метод. посібник. – Ужгород: Вид-во: «Графіка», 2011. – 120 с.
2. Основи медичних знань та долікарської допомоги: підручник для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / Я.І. Федонюк, В.С. Грушко, О.М. Довгань та ін.; за ред. Я.І. Федонюка, В.С. Грушка. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2012. — 728 с.
3. Білоус Т. Л. Долікарська допомога: навч. посіб. / Т. Л. Білоус. – Суми: видавничо-виробниче підприємство «Мрія», 2020. 148 с
4. Домедична допомога на місці події: практичний посібник / П. Б. Волянський, А. М. Гринзовський, С. О. Гур'єв та ін.; за заг. ред. д. н. держ. упр., професора П. Б. Волянського та д. мед. н., професора С. О. Гур'єва. Херсон: Видав. дім «Гельветика», 2020. 224 с.
5. Основи медичних знань та долікарської допомоги: підручник для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / Я.І. Федонюк, В.С. Грушко, О.М. Довгань та ін.; за ред. Я.І. Федонюка, В.С. Грушка. Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2012. 728 с.
6. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях та медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях: Навчальний посібник для підготовки фахівців першого (освітньо-професійного) рівня, галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія» (1 курс) (за загальною редакцією Волянського П.Б. та Гринзовського А.М.) / Гринзовський А.М., Волянський П.Б., Калашченко С.І. та ін.]. Київ : ІДУЦЗ, 2018. 216 с.
7. Домедична допомога: підручник [для слухачів вищ. юрид. навч. закл.] / [А. В. Самодін, О. В. Чуприна, Т. П. Жилін та ін.] / за заг. ред. В. В. Стеблюка. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2018. 226 с.
8. Андрущенко В.П., Кушта Ю.Ф., Андрущенко Д.В. Перша долікарська допомога: підручник. Л: ЛНМУ, 2011. 348 с.
9. Методичні вказівки до лабораторних занять з дисципліни «Долікарська медична допомога» для студентів III курсу денної форми навчання спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія / Укладачі: к.мед.н., доцент Мелега К.П., к.мед.н., доцент Русин Л.П., старший викладач Дуткевич-Іванська Ю.В. – Ужгород, 2022. – 71 с.

Допоміжна

1. Мелега К.П., Кручаниця М.І. Основи медичних знань: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів фіз. виховання і спорту. – Ужгород: Вид-во УжНУ, 2006. – 128 с.
2. Мелега К.П. Невідкладна допомога при травмах і захворюваннях у спортсменів: Навч.-метод. посібник. – Ужгород: Вид-во: УжНУ, 2005. – 50 с.
3. Мойсак О.Д. Основи медичних знань і охорони здоров'я: Навчальний посібник. - 3-є вид., виправлене та доповнене. - К.: Арістей, 2005. - 588 с.
4. Валецька Р.О. Основи медичних знань / Підручник. – Луцьк: Вид-во «Волинська книга», 2007. – 378 с.
5. Анатомія та фізіологія з патологією / За ред. Я.І. Федонюка, Л.С. Білика, Н.Х. Микули. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. - 680 с.
6. Пропедевтика внутрішніх хвороб з доглядом за терапевтичними хворими / За заг. ред. А.В. Єпішина. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. - 768 с.
7. Практикум з валеології. Основи долікарської допомоги. Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів, вчителів та учнів загальноосвітніх шкіл / Укладачі Цимбал Н.М., Берегова О.Д. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002. – 112 с.
8. Чуприна О.В. Домедична підготовка: курс лекцій [Текст] / О. В. Чуприна, Т.П. Жилін. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2017. 120 с.
9. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції): Методичний посібник/ В.О.Крилюк та ін. К.: НВП «Інтерсервіс», 2014. 84 с.
10. Домедична допомога в умовах надзвичайних ситуацій: практичний посібник / П. Б. Волянський, С. О. Гур'єв, М. Л. Долгий та ін.: ФОП Панов А. М., 2016. 136 с.
11. Домедична допомога постраждалим внаслідок ДТП: Методичний посібник / В. О. Крилюк, Ю. О. Чорний, А. І. Гоженко, М. І. Квітка. К.: ФОП Ференець В.Б., 2014. 84 с.
12. Екстрена медична допомога травмованим на догоспітальному етапі: навчальний посібник / В. О. Крилюк, С. О. Гур'єв, А. А. Гудима, Н.І. Іскра та ін. Київ, 2016. 400 с.
13. Баран С.В. Невідкладні стани у внутрішній медицині. К.: ВСВ «Медицина», 2011. 136 с.
14. Невідкладні стани в клініці внутрішніх хвороб / Під ред. Г.В. Дзяка. Дніпропетровськ: ІМА-прес, 2004. 518 с.
15. Марчук А. І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. К.: НАВСУ «Правові джерела», 2005. 271 с.
16. Організація і надання першої медичної допомоги населенню в надзвичайних ситуаціях: навч. посіб. / За ред. В.С. Тарасюка. Вінниця: Нова книга, 2007. – 140 с.

Інформаційні ресурси

1. Лекційний курс з дисципліни «Долікарська медична допомога» (Платформа електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» <https://moodle.uzhnu.edu.ua>).
2. Перелік питань, тестових завдань, ситуаційних задач до практичних занять з дисципліни (Платформа електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» <https://moodle.uzhnu.edu.ua>).
3. Презентації до тем змістових модулів дисципліни (Платформа електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» <https://moodle.uzhnu.edu.ua>).
4. Мелега К.П., Кручаниця М.І. Основи медичних знань: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів фіз. виховання і спорту. – Ужгород: Вид-во УжНУ, 2006. – 128 с. (Платформа електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» <https://moodle.uzhnu.edu.ua>).
6. Мелега К.П., Кручаниця М.І. Невідкладна допомога при травмах і гострих станах у спортсменів: Навч.-метод. посібник. – Ужгород: Вид-во: «Графіка», 2011. – 120 с. (Платформа електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» <https://moodle.uzhnu.edu.ua>).
5. Робоча програма дисципліни «Долікарська медична допомога». (Платформа електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» <https://moodle.uzhnu.edu.ua>).

**ПИТАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ТЕОРЕТИЧНОЇ УСПІШНОСТІ З ДИСЦИПЛІНИ
«ДОЛІКАРСЬКА МЕДИЧНА ДОПОМОГА»**

Модуль 1

1. Якими загальними ознаками характеризуються хвороби органів дихання?
2. Чим характеризується напад ядухи при бронхіальній астмі? Які заходи першої допомоги?
3. Які ознаки легеневої кровотечі? В чому полягає перша допомога?
4. Які особливості догляду за хворими з захворюваннями органів дихання?
5. Які основні ознаки хвороб серцево-судинної системи?
6. Чим характеризуються болі при стенокардії і інфаркті міокарда? Як надати першу допомогу хворому?
7. Що таке серцева астма? Яка невідкладна допомога при серцевій астмі?
8. Якими ознаками характеризується гіпертонічна криза? Які заходи невідкладної допомоги?
9. Що таке інсульт, його ознаки і невідкладна допомога?
10. Які особливості догляду за хворими з серцево-судинними захворюваннями?
11. Які загальні ознаки захворювань шлунка?
12. Які загальні ознаки захворювань кишечника?
13. Які ознаки і перша допомога при гострому гастриті?
14. Що таке жовчна колька, її ознаки і невідкладна допомога?
15. Чим характеризуються шлункова і кишкова кровотеча? Яка невідкладна допомога при цих станах?
16. Які особливості загального догляду за хворими при хворобах органів травлення?
17. Які основні ознаки захворювань сечовидільної системи?
18. Які порушення сечовиділення і зміни сечі можуть спостерігатися при захворюваннях сечовидільної системи?
19. Чим характеризується напад ниркової кольки? Яка невідкладна допомога?
20. Що таке уремія? Її ознаки?
21. Які особливості догляду хворих з захворюваннями нирок?
22. Що таке цукровий діабет? Які його причини і ознаки, особливості догляду за хворими?
23. Що таке гіперглікемічна та гіпоглікемічна коми? Яка невідкладна допомога при них?
24. Що таке лікарська речовина і лікарський препарат? Які види терапевтичної дії лікарських препаратів розрізняють?
25. Які групи лікарських препаратів розрізняють за місцем дії на організм та за механізмом впливу на різні органи і системи?
26. Що таке головна і побічна дія препарату? Наведіть приклади.
27. Що таке доза препарату? Які розрізняють дози?
28. Які лікарські форми лікарських препаратів ви знаєте?
29. Перерахуйте і коротко охарактеризуйте тверді лікарські форми.
30. Перерахуйте і коротко охарактеризуйте рідкі лікарські форми.
31. Перерахуйте і коротко охарактеризуйте м'які лікарські форми.
32. Перерахуйте і коротко охарактеризуйте газоподібні лікарські форми.
33. Перерахуйте і коротко охарактеризуйте лікарські форми для ін'єкцій.
34. Які способи введення лікарських препаратів ви знаєте?
35. Які методи зовнішнього застосування лікарських речовин на шкіру ви знаєте?
36. Які методи зовнішнього застосування лікарських речовин на слизові оболонки ви знаєте?
37. Які методи внутрішнього застосування (ентерального) лікарських засобів ви знаєте? Які його переваги і недоліки?
38. Які методи парентерального введення лікарських засобів ви знаєте? Які його переваги і недоліки?
39. Що таке отрути і гостре отруєння? Які отрути ви знаєте?
40. Які загальні ознаки гострого отруєння?

41. Які загальні принципи надання невідкладної допомоги при отруєннях?
42. Які ознаки харчових отруєнь? Які заходи невідкладної допомоги?
43. Які ознаки отруєнь грибами? Які заходи невідкладної допомоги?
44. Які ознаки отруєння оцтовою кислотою? Які заходи невідкладної допомоги?
45. Які ознаки отруєння снодійними препаратами? Які заходи невідкладної допомоги?
46. Які ознаки отруєння наркотичними засобами? Які заходи невідкладної допомоги?
47. Які ознаки отруєння жарознижуючими препаратами? Які заходи невідкладної допомоги?
48. Які ознаки отруєння алкоголем? Які заходи невідкладної допомоги?
49. Які ознаки отруєння ртуттю? Які заходи невідкладної допомоги?

Модуль 2

1. Що таке травма? Які є причини і види травм?
2. Які особливості спортивного травматизму, його профілактика?
3. Що таке невідкладна медична допомога, які заходи вона включає? Які принципи і правила надання першої медичної допомоги?
4. Що таке травматичний шок, ознаки, невідкладна допомога?
5. Що таке асептика, як її здійснювати?
6. Що таке антисептика, які види антисептики розрізняють?
7. Чим характеризуються поверхневі ушкодження шкіри (потертості, садна)? Яка перша допомога?
8. Що таке рана, які види ран розрізняють? Які ознаки рани та правила її обробки?
9. Що вивчає десмургія? Назвіть загальні правила накладання пов'язок.
10. Які види пов'язок використовують при ураженнях різних частин тіла?
11. Що таке кровотеча, які види кровотеч розрізняють (коротко охарактеризувати)?
12. Які способи зупинки зовнішніх кровотеч?
13. При якій кровотечі найчастіше розвивається геморагічний шок? Які її ознаки?
14. Ознаки і перша допомога при забоях м'яких тканин.
15. Перша допомога при розтягненнях (розривах) зв'язок, сухожиль і м'язів.
16. Що таке вивих? Перша допомога при вивихах.
17. Що таке перелом кісток, які його ознаки та невідкладна допомога при переломі?
18. Які види переломів кісток розрізняють?
19. Що таке транспортна іммобілізація та її правила?
20. Які ознаки та невідкладна допомога при ураженнях хребта?
21. Які ознаки та невідкладна допомога при ураженнях голови?
22. Які ознаки та невідкладна допомога при ураженнях грудної клітки?
23. Які ознаки та невідкладна допомога при ураженнях черева?
24. Які ознаки та невідкладна допомога при ураженнях тазу?
25. Що таке опік, ступені опіків, характеристика, перша допомога.
26. Які ознаки і перша допомога при тепловому і сонячному ударах?
27. Які ознаки і перша допомога при переохолодженні і відмороженнях?
28. Які ознаки і перша допомога при ураженнях при дії електричного струму і блискавки?
29. Яка перша допомога при потраплянні стороннього предмета в око та м'які тканини?
30. Утоплення, ознаки, види. Перша допомога при утопленні.
31. Які причини і ознаки виникнення непритомності, невідкладна допомога?
32. Що таке кома, причини і види ком, основні ознаки, принципи невідкладної допомоги.
33. Які ознаки і як правильно надати невідкладну допомогу при епілептичних та істеричних нападах?
34. Що таке термінальні стани і клінічна смерть? Які тести на виявлення ознак життя?
35. Що таке серцево-легенева реанімація? Коли вона проводиться?
36. Які правила і методика проведення штучної вентиляції легень та непрямого масажу серця?

Ситуаційні задачі для перевірки знань з «Долікарської медичної допомоги»

1. Хворий, 37 років, отримав забій правого ліктьового суглоба. Чи потрібно проводити профілактику правця? Відповідь обґрунтуйте.
2. Під час заготівлі сіна молода жінка випадково поранила ліву гомілку косою. При огляді: стан потерпілої відносно задовільний, шкірні покриви бліді, на зовнішній поверхні лівої гомілки помітна рана розміром 3 на 15 см з рівними краями, яка рясно кровоточить. Охарактеризуйте поранення та надайте першу допомогу.
3. Молода жінка під час швидкої ходи оступилася, відчула біль у надп'яtkово-гомілковому суглобі. При огляді: у ділянці надп'яtkово-гомілкового суглоба набряк, різка болісність при пальпації, рухи в суглобі різко обмежені. Про яке ушкодження йдеться? Послідовно перерахуйте заходи першої допомоги. Як провести іммобілізацію кінцівки?
4. До медпункту доправлено потерпілу зі скаргами на головний біль, нудоту. Що з нею трапилось, не пам'ятає. Зі слів очевидців, потерпіла впала та забила голову об бруківку тротуару. Було одиничне блювання. Що з потерпілою? Послідовно перерахуйте заходи першої медичної допомоги та способи транспортування.
5. Під час лижної прогулянки у Вашого друга на щоці з'явилась біла пляма. Дотиків пальцями він не відчуває. Що трапилось з лижником? Яку першу долікарську допомогу треба надати потерпілому?
6. Потерпілий випив невідому рідину, після чого відчув різкий біль у роті, за грудниною та у животі. При огляді: потерпілий збуджений, неспокійний, спостерігається повторне блювання з домішками крові. На слизовій оболонці губ та язичі і порожнині рота нальоти та струп жовто-зеленого кольору з чіткими краями. Дихання ускладнене. Що сталося з потерпілим? Надайте першу долікарську допомогу.
7. На прийомі у стоматолога чоловік різко зблід та повільно зсунувся на підлогу. Як оцінити стан пацієнта? Перерахуйте заходи невідкладної допомоги.
8. У жінки, яка тривалий час страждає на варикозне розширення вен нижніх кінцівок, внаслідок випадкового поранення дротом виникла чимала кровотеча. Колір крові темний. Який вид кровотечі у потерпілої? Перерахуйте обсяг першої долікарської допомоги, засоби тимчасового зупинення кровотечі.
9. Жінка вилила собі на ноги острі. При огляді: хвора збуджена, шкіра на обох гомілках та стопах яскраво-червона, в центрі – пухирі з прозорим вмістом. Визначте площу та ступінь ураження. Послідовно перерахуйте заходи першої медичної допомоги.
10. Чоловік, який рухався попереду Вас, раптом закричав та впав. На момент вашого наближення судоми припинились. При огляді: видно затиснутий у руці оголений електричний дріт, що звисає з електричного стовпа. Що трапилось з потерпілим? Яка послідовність Ваших дій?

Питання на іспит «Долікарська медична допомога»

1. Чим характеризується напад ядухи при бронхіальній астмі? Які заходи першої допомоги?
2. Які ознаки легеневої кровотечі? В чому полягає перша допомога?
3. Чим характеризуються болі при стенокардії і інфаркті міокарда? Як надати першу допомогу хворому?
4. Що таке серцева астма? Яка невідкладна допомога при серцевій астмі?
5. Якими ознаками характеризується гіпертонічна криза? Які заходи невідкладної допомоги?
6. Що таке інсульт, його ознаки і невідкладна допомога?
7. Які ознаки і перша допомога при гострому гастриті?
8. Що таке жовчна колька, її ознаки і невідкладна допомога?
9. Чим характеризуються шлункова і кишкова кровотеча? Яка невідкладна допомога при цих станах?
10. Чим характеризується напад ниркової кольки? Яка невідкладна допомога?
11. Що таке уремія? Її ознаки та які заходи допомоги.
12. Що таке гіперглікемічна та гіпоглікемічна коми? Яка невідкладна допомога при них?
13. Що таке лікарська речовина і лікарський препарат? Які види терапевтичної дії лікарських препаратів розрізняють?
14. Які групи лікарських препаратів розрізняють за місцем дії на організм та за механізмом впливу на різні органи і системи?
15. Що таке головна і побічна дія препарату? Наведіть приклади.
16. Що таке доза препарату? Які розрізняють дози?
17. Які лікарські форми лікарських препаратів ви знаєте?
18. Перерахуйте і коротко охарактеризуйте тверді лікарські форми.
19. Перерахуйте і коротко охарактеризуйте рідкі лікарські форми.
20. Перерахуйте і коротко охарактеризуйте м'які лікарські форми.
21. Перерахуйте і коротко охарактеризуйте газоподібні лікарські форми.
22. Перерахуйте і коротко охарактеризуйте лікарські форми для ін'єкцій.
23. Які способи введення лікарських препаратів ви знаєте?
24. Які методи зовнішнього застосування лікарських речовин на шкіру ви знаєте?
25. Які методи зовнішнього застосування лікарських речовин на слизові оболонки ви знаєте?
26. Які методи внутрішнього застосування (ентерального) лікарських засобів ви знаєте? Які його переваги і недоліки?
27. Які методи парентерального введення лікарських засобів ви знаєте? Які його переваги і недоліки?
28. Що таке отрути і гостре отруєння? Які отрути ви знаєте?
29. Які загальні ознаки гострого отруєння?
30. Які загальні принципи надання невідкладної допомоги при отруєннях?
31. Які ознаки харчових отруєнь? Які заходи невідкладної допомоги?
32. Які ознаки отруєнь грибами? Які заходи невідкладної допомоги?
33. Які ознаки отруєння оцтовою кислотою? Які заходи невідкладної допомоги?
34. Які ознаки отруєння снодійними препаратами? Які заходи невідкладної допомоги?
35. Які ознаки отруєння наркотичними засобами? Які заходи невідкладної допомоги?
36. Які ознаки отруєння жарознижуючими препаратами? Які заходи невідкладної допомоги?
37. Які ознаки отруєння алкоголем? Які заходи невідкладної допомоги?
38. Які ознаки отруєння ртуттю? Які заходи невідкладної допомоги?
50. Що таке травма? Які є причини і види травм?
51. Які особливості спортивного травматизму, його профілактика?
52. Що таке невідкладна медична допомога, які заходи вона включає? Які принципи і правила надання першої медичної допомоги?
53. Що таке травматичний шок, ознаки, невідкладна допомога?
54. Що таке асептика, як її здійснювати?
55. Що таке антисептика, які види антисептики розрізняють?
56. Чим характеризуються поверхневі ушкодження шкіри (потертості, садна)? Яка перша допомога?

57. Що таке рана, які види ран розрізняють? Які ознаки рани та правила її обробки?
58. Що вивчає десмургія? Назвіть загальні правила накладання пов'язок.
59. Які види пов'язок використовують при ураженнях різних частин тіла?
60. Що таке кровотеча, які види кровотеч розрізняють (коротко охарактеризувати)?
61. Які способи зупинки зовнішніх кровотеч?
62. При якій кровотечі найчастіше розвивається геморрагічний шок? Які її ознаки?
63. Ознаки і перша допомога при забоях м'яких тканин.
64. Перша допомога при розтягненнях (розривах) зв'язок, сухожилів і м'язів.
65. Що таке вивих? Перша допомога при вивихах.
66. Що таке перелом кісток, які його ознаки та невідкладна допомога при переломі?
67. Які види переломів кісток розрізняють?
68. Що таке транспортна іммобілізація та її правила? Які ознаки та невідкладна допомога при ураженнях хребта?
69. Які ознаки та невідкладна допомога при ураженнях голови?
70. Які ознаки та невідкладна допомога при ураженнях грудної клітки?
71. Які ознаки та невідкладна допомога при ураженнях черева?
72. Які ознаки та невідкладна допомога при ураженнях тазу?
73. Що таке опік, ступені опіків, характеристика, перша допомога.
74. Які ознаки і перша допомога при тепловому і сонячному ударах?
75. Які ознаки і перша допомога при переохолодженні і відмороженнях?
76. Які ознаки і перша допомога при ураженнях при дії електричного струму і блискавки?
77. Яка перша допомога при потраплянні стороннього предмета в око та м'які тканини?
78. Утоплення, ознаки, види. Перша допомога при утопленні.
79. Які ознаки і причини виникнення непритомності, невідкладна допомога?
80. Що таке кома, причини і види ком, основні ознаки, принципи невідкладної допомоги.
81. Які ознаки і як правильно надати невідкладну допомогу при епілептичних та істеричних нападах?
82. Що таке термінальні стани і клінічна смерть? Які тести на виявлення ознак життя?
83. Що таке серцево-легенева реанімація? Коли вона проводиться?
84. Які правила і методика проведення штучної вентиляції легень та непрямого масажу серця?

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)